Redacțiunea, Administrațiunea
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.
Scrisori nefrancate nu se primescŭ, Manuscripte nu se retrimitŭ!

Birourile de anunciuri:
Brașovu, piața mare Nr. 22.

Inserate mai primescŭ în Viena: *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mesei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.

Prețulŭ insertiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicari mai dese după tarifă și învoiélă.

Reclame pe pagina III-a o seria 10 cr. v. a. séu 30 bani.

# GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

"Gazeta" iese în fie-care di.

Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.

Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anu 40 franci, pe șése luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.

Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectori.

Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administratiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unu anu 10 fl., pe șése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unŭ esemplaru 5 cr. v. a. séu 15 bani.

Atâtŭ abonamentele câtŭ și insertiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 187. Brașovŭ, Joi 25 Augustŭ (6 Septemvre) 1888.

Brașovŭ, 24 Augustŭ st. v. 1888.

Nicïodată nu s'a adeveritŭ mai bine proverbulŭ străbunŭ: „când doi se cértă, alŭ treilea se bucură“, ca acum, în urma certelorŭ regretabile, ce s'au iscatŭ de-unŭ timpŭ încóce în Sibiiu din causa școlei de fete a „Asociațiunei“.

Credeamŭ că cunoscuta afacere a demisiunei unora din corpulŭ didacticŭ alŭ acelei scóle s'a terminatŭ; dér vedemŭ cu părere de rĕu, că cei interesațĭ în acéstă cestiune, continuă tactica greșită de a-o trage mereu înaintea publicitățiĭ. ceea ce nicĭ în celŭ mai bunŭ casŭ, când adecă s'ar urmări numai scopulŭ de a se face îmbunătățirĭ la acea scólă, nu póte fi decâtŭ în defavorulŭ ei.

Dovadă ne suntŭ faimele rele, ce se rĕspândescŭ acum de unele foi unguresci, negreșitŭ că numai cu intențiune, asupra stării și a progresului scólei de fete din Sibiiu.

Lui „Pesti Naplo“ i se raporteză în privința acésta lucrurĭ îngrozitóre. Se vorbesce de resultatulŭ tristŭ ce l'a datŭ în cei doi anĭ din urmă numitulŭ institutŭ; se vorbesce de ne'nțelegerile dintre comitetulŭ „Associațiunei“ și profesorii institutului, de frecărĭ, de agitațiunea pressei în urma cărora institutulŭ ar fi rĕmasŭ părăsitŭ, avêndŭ acuma numai 20 din 40 eleve interne, câte erau mai înainte.

Se critică apoi în fóia ungurescă nouĕle mĕsurĭ luate pentru anulŭ scolarŭ viitorŭ; se critică apelulŭ comitetului supraveghiătorŭ către publiculŭ românŭ, ca sĕ grăbéscă a 'șĭ trimite fetițele în institutŭ. Se dice mai departe că acestŭ apelŭ nu va avea nicĭ unŭ efectŭ: că institutulŭ va remâné aprópe pustiu; se accentueză apoi tema de predilecțiune a adversarilorŭ noștri: confesionalismulŭ, dicêndu-se, că numai greco-orientalii guverneză școla și că de aceea fetele greco-catolice n'au ce căuta întrînsa.

Se vorbesce de „lipsa calificațiunei mai înalte“ a corpului didacticŭ despre care s'ar fi încinsŭ cérta în pressă, între comitetŭ și corpulŭ profesoralŭ și la care ar fi luatŭ parte chiar și elevele; și se dice că, décă cineva are câteva sute de florinĭ de cheltuitŭ pentru fetița sa, va sci sĕ se adreseze la unŭ asemenea institutŭ unde ea va ajunge în mâna unor ómenĭ capabilĭ — ér nu într'unŭ institutŭ „a cărui corpŭ profesoralŭ abia atinge mĕsura mediocrității.“

In fine se dice în „Pesti Naplo“ că institutulŭ trebue pusŭ pe alte base. In primulŭ rêndŭ trebue sĕ se delăture Comitetulŭ supraveghietorŭ, care n'are ideiă de pedagogiă, apoi sĕ se întregéscă cum se cade corpulŭ profesoralŭ ș. a. ș. a.

Tóte aceste le dice și le susține fóia ungurescă și numai câtŭ nu adauge, că ar fi bine ca părinții românĭ sĕ-șĭ trimĕță fetițele în scólele de statŭ unguresci, unde suntŭ profesorĭ cu „înaltă cultură“, cărora li se póte încredința crescerea și instrucțiunea lorŭ.

Cumcă foile unguresci vorbescŭ astfelŭ nu ne miră de locŭ, dér ne miră că se mai găsescŭ și astădĭ la noi ómeni, carĭ cu voiă orĭ fără voiă, le dau prilejulu de-a defăimă astfelŭ unŭ institutŭ românescŭ, care cu tóte greutățile ce le-a întimpinatŭ la începutŭ arătă și până acuma frumóse resultate.

Este de ajunsŭ sĕ constatămŭ ce mare bucuriă ar avé adversarii noștri décă s'ar puté adeveri tóte faimele, ce se rĕspândescŭ asupra scólei române de fete din Sibiiu, spre a judeca câtŭ de multŭ pĕcătuescŭ aceia dintre noi, carĭ directŭ séu indirectŭ dau nutrementŭ agitațiunilorŭ în contra acestei scóle.

Noi ne împlinimŭ numai o datoriă décă prevenimŭ publiculŭ românŭ, ca sĕ nu dea credĕmêntŭ sgomotelorŭ, carĭ țintescŭ la discreditarea școlei de fete din Sibiiu.

---

## Procesulŭ de pressă alŭ foiei „Romänische Revue.“

*(Raportŭ specialŭ alŭ „Gaz. Trans.“)*

(Urmare)

Ca esemplu servéscă unele din cele mai marĭ gravamine din articulii încriminațĭ și anume din articululŭ *„Zur Lage der Romänen in Ungarn“* unde se plânge autorulŭ:

1) „că guvernulŭ nu împărtășesce și scolile naționalitățilorŭ din visteria statului“ — faptŭ incontestabilŭ.

2) „că influința corumpĕtóre a sistemei de guvernare îșĭ câștigă totŭ mai multŭ terenŭ în biserica nóstră“, — fapt de netăgăduitŭ și de necombătutŭ.

3) „că nu iartă guvernulŭ sĕ ne deschidemŭ gimnasii cu limba de propunere română, deși amŭ arătatŭ, că dispunemŭ de mijlóce; deși atâtŭ legea fundamentală din 1867, câtŭ și legea scolară apriatŭ dice: că orĭ și cine póte ridica gimnasii și fundatorulŭ are dreptŭ a hotărî limba de propunere“ — faptŭ doveditŭ la Aradŭ și la Caransebeșŭ, unde s'a denegatŭ concesiunea d'a se ridica gimnasiu românŭ.

4) „că deși facŭ Românii 20% din locuitorii patriei, în oficiile statului abia cu 2% suntŭ representațĭ, ér în administrațiune nicĭ cu atâta.“ — Și acésta e faptŭ probatŭ în articulii încriminațĭ până la evidență.

„Cu fapte adevĕrate nu se póte ațița nimenĭ la ură“ și nicĭ într'unulŭ din aceste casurĭ, și peste tot în articulii încriminațĭ nu e împovĕrată națiunea maghiară cu aceste nedreptățirĭ, ci numai și apriatŭ guvernulŭ și sistemulŭ sĕu de guvernare.

Eră décă guvernulŭ nu denumesce și dintre Românĭ amploiațĭ în numĕrŭ corĕspundĕtorŭ, este de vină la acésta națiunea maghiară? O afirmă acésta autorulŭ articulilorŭ? O póte dice acésta unŭ omŭ cu dréptă judecată și cu minte sănetósă? Națiunea maghiară, la aceste nedreptățĭ tocmai atâta se póte învinovăți, ca și cea română; așișderea pentru tóte asupririle, pentru tóte ilegalitățile comise de guvernŭ.

Și cum că în articolulŭ „Zur Lage der Romänen in Ungarn“ în modŭ eclatantŭ și fără urmă de îndoială se vorbesce numai de *guvernŭ și sistemulŭ de guvernare* și numai acestuia îi impută tóte gravaminele contra naționalitățilorŭ — se probeză prin însușĭ pasagiulŭ de încheiere:

„Din acéstă causă, în totŭ casulŭ mai nu are meritŭ; ar avé guvernulŭ, décă ar fi croitŭ astfelŭ de condițiunĭ de esistență, pentru fiăcare naționalitate din acéstă țéră, în carĭ sĕ'șĭ fi pututŭ validita tóte aspirațiunile îndreptățite în cadrulŭ instituțiunilorŭ legale și constituționale după adevĕrata ei valore.

De asemenea tendință suntŭ și cele cuprinse în alŭ II articulŭ „Zur Lage der gr. or. Kirche in Ungarn und Siebenbürgen“, ba ce e mai multŭ, în acestŭ articulŭ se reproducŭ numai decisiunile congresului naționalŭ bisericescŭ, rugările și motivele celorŭ adresate în causa proiectului de lege despre scólele medii“ și nicĭ „pomană“ nu este de națiunea maghiară seu de „ură“ în contra aceleia.

Din potrivă, *eră și eră* numai guvernulŭ și sistemulŭ lui de guvernare, legislațiunea și comisiunea scolară a deputațilorŭ cu proiectele și modificațiunile lorŭ referitóre la proiectulŭ de „lege despre scólele medii“ se supunŭ unei ciitice seriόse și temeinice și se demonstreză câtŭ de stricătorŭ și vătămătorŭ e acelŭ proiectŭ de lege pentru „biserică și autonomia ei,“ pentru națiunea română și interesele ei și culturale și naționale.

Acesta e faptă istorică. Aicĭ voiu arăta, că orĭ și cine are dreptŭ a critica faptele guvernului într'o țéră constituțională și în deosebĭ autorulŭ a fostŭ îndreptățitŭ a face acéstă critică.

Faptŭ istoricŭ rĕmâne-va, tocmai referitorŭ la cele cuprinse în alŭ II articolŭ, cumcă pentru proiectulŭ de legĭ despre școlele medii, ca sĕ nu devină

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.

## Amintirĭ din Pribegia după 1848.

de

IOANŬ GHICA.*)

III

*A. G. Golescu și Stefanŭ Golescu lui Ionŭ Ghica la Constantinopolŭ.*

*Parisŭ*, 17 Decemvre 1888.

(Urmare.)

*„Frate Ghica,*

„Indată ce am sositŭ la Parisŭ, cea dânteiu preocupațiă a fostŭ ca sĕ-țĭ scriu, dér în diua aceea plecase poșta. Sunt și am fostŭ totdeauna de părerea, că cea mai multă parte a emigrației trebue sĕ tragă la Constantinopolŭ, atâtŭ ca sĕ dămŭ curagiu Turcilorŭ sĕ se împotrivéscă Rușilorŭ, câtŭ ca sĕ ne opunemŭ la orĭce prefacere a instituțiilorŭ nóstre până când mai ânteiu Rușii nu vorŭ eși din țéră. Credŭ că acum Turcii orŭ avé mai multă încredere în povețele nóstre, căcĭ ceea ce s'a întêmplatŭ o prevĕdusemŭ și într'o scrisóre detaliată ce în diua plecărei nóstre dela Constantinopolŭ am adresatŭ lui Emin-Efendi, în care descriu curatŭ la ce pericule ne espune politica falsă a Turciei. Așa dér nu'țĭ mai adaugŭ nimicŭ despre interesurile nóstre politice. fiindŭ cu totulŭ de părerea ta și a Golescului; décă avețĭ pe acolo mai multe mijlóce, trime-te banĭ și îndată pornimŭ. Amŭ rĕmasŭ mulțumițĭ de dispozițiile amicale atâtŭ a guvernului centralŭ din Germania, câtŭ și a dietei, și aicĭ amŭ datŭ sĕ înțeleagă Francesilorŭ, că n'amŭ dori sĕ dobêndimŭ mai multŭ. Maiorescu a lucratŭ prea bine la Francfort. Acum trebue sĕ fi plecatŭ la Viena și sperŭ că și acolo va triumfa, deși în adevĕrŭ causa nóstră e mai greu de a fi pledată la Viena decâtŭ în orĭcare altă parte, căcĭ mĕ temŭ de vre-o alianță secretă făcută cu Rusia. — Credŭ că cunoscĭ cum am scăpatŭ din mânile Turcilorŭ. Bălcescu neapĕratŭ țĭ-a scrisŭ. — Așteptămŭ toțĭ cu nerăbdare o scrisóre dela tine până a nu ne determina a pleca din Parisŭ; până atuncĭ vĕrulŭ meu ne va putea face cunoscutŭ resultatulŭ ce va dobêndi la Londra. Infățișeză plecatele mele închinăciunĭ lui M-me Ghica. — Imbrățișeză din parte-mĭ pe Filipescu, Melicŭ și Ipătescu.

*„Stefanŭ Golescu.“*

„Venirea nóstră la Parisŭ 'a fostŭ mai multŭ ca sĕ redigiămŭ unŭ memoriu, prin care sĕ justificămŭ revoluția nóstră, sĕ lăpĕdămŭ acusația d'asupră-ne. acusațiă ce nĭ-o facŭ de comunițtĭ, și sĕ protestămŭ în potriva ocupației Principatelorŭ. Acestŭ memorandŭ se va iscăli și se va da atâtŭ osebitelorŭ camere câtŭ și ministeriilorŭ.“

*A. G. Golescu lui Ionŭ Ghica la Constantinopolŭ.*)*

Parisŭ, la 26 Dec. 1848.

*„Iubite Ghica!*

„Acéstă decadă a fostŭ sterilă pentru noi, n'amŭ făcutŭ mare lucru; alegerea președintelui a absorbitŭ atențiunea tuturorŭ, și era o nebuniă a-le vorbi Francesilorŭ în aceste împregiurărĭ de Turcĭ, de Românĭ și de Cazacĭ. Lipsa de banĭ ține pe ai noștri aicĭ și mĕ împedecă și pe mine de-a merge la Londra. Suntŭ mai multŭ de două lunĭ decând nimenĭ de aicĭ n'a primitŭ scrisorĭ din Bucurescĭ. . . . . . . . . . .

. . . . . . . . . . . . . . . . .

Am aflatŭ că Turcii, carĭ ar trebui se fiă cei mai bunĭ amicĭ ai noștri, n'au încredere în acțiunea nóstră din afară. Așŭ fi credutŭ că ar fi fostŭ datoria lorŭ ca amicĭ și protectorĭ de a ne recomenda pe la cabinetele streine. Ce-amŭ făcutŭ noi ca sĕ deșteptămŭ la Constantinopolŭ neîncredere? Câtŭ pentru mine, eu am mersŭ cu francheța și sinceritatea până a comunica Ex. Sale Mehmed Pașa tóte proiectele și demersurile nóstre, cerêndu-'i consiliulŭ și sprijinulŭ ca la unŭ bărbatŭ de-ai noștri. Trebuie óre sĕ ne dămŭ în lăturĭ cu totulŭ de pe scena politică și sĕ ne lăsămŭ în nădejdea trimișilorŭ Porții, ca sĕ ne facă ei trebile? Dér acésta n'ar fi nicĭ în avantagiulŭ nostru, nicĭ în acela alŭ înalteĭ Porțĭ; asta n'ar fi nicĭ în avantagiulŭ nostru pentru că nimenĭ nu va pleda mai bine ca noi causa nóstră, căcĭ ar fi o contradicțiă a dori anumite libertățĭ naționale, și a nu face nimicŭ spre a atesta acéstă dorință înaintea Europei, care încă ierĭ ne credea rusolatri și lipsițĭ de sentimentulŭ naționalŭ, acésta nu va fi nicĭ în avantagiulŭ s. Porțĭ pentru că Europa va trage totdéuna la îndoélă o perfectă înțelegere între Turcĭ și Românĭ, pe câtŭ timpŭ nu va pipăi acéstă înțelegere, contândŭ pe unii și pe alții. Ce face Rusia de 17 anĭ încóce alta, decâtŭ a repeta mereu celorŭ ce voiescŭ s'o asculte, că Moldo-Valachii suntŭ cu Rușii în contra Turcilorŭ? Pe ce se întemeeză

---

*) Vedĭ „Gaz. Trans.“ Nriii 169—171 și 176—184 din a. c.

*) Originalulŭ acestei scrisorĭ este în l. francesă. Noi îlu dămŭ în traducere românéscă.

lege, ambii *metropoliți români*, toți *episcopii*, tótă inteligența română, totŭ poporulŭ românŭ, ca unŭ singurŭ omŭ, cu o singură voință și cu unŭ singurŭ glasŭ au protestatŭ în contra acestui proiectŭ de lege vătămătorŭ pentru bisericile române, națiunea română și progresulŭ lorŭ; ba ce e mai multŭ, și la înaltulŭ tronŭ s'a așternutŭ rugarea întregei națiuni române — pentru ca sĕ se schimbe acelŭ proiectŭ de lege.

Dêr cu tóte acestea glasulŭ nostru a rĕsunatŭ în pustiă, și proiectulŭ de lege, *lege s'a făcută*: „ceea ce poporul român unanimŭ a declaratŭ de dăunosŭ și de vătămătoriu pentru interesele sale bisericesci și naționale, s'a făcutŭ lege si când poporulŭ românŭ, ca celŭ mai competentŭ a sci *„ce e bine și de folosŭ lui“* se *plânse dela tronŭ* la dietă și guvernŭ, contra unui proiectŭ de lege, care amenință cele mai puternice motóre de vitalitate, de cultură și consciința națională, aseste plângerĭ nu se luară 'n băgare de semă de guvernŭ, a căruia cea mai săntă datoria este de a veghia și lucra pentru *binele cetățeniloră*, care era în casulŭ de față binele Româniloră.

Însĕ față c'unŭ astfelŭ de sistemŭ de guvernare, față cu o asemenea faptă contrară voinței și dorințelorŭ unui poporŭ întregŭ, a tăce, a nu critica, ar fi o desavuare a întregei națiuni române și astfelŭ, decă autorulŭ articulului „Zur Lage der gr. or. rom. Kirche in Ungarn und Siebenbürgen“ n'ar fi simțitŭ posițiunea luată de întrega națiune română în acéstă causă, ar fi comisŭ nu numai pĕcatŭ, ca Românŭ, dêr și crimă contra libertății nóstre constituționale.

Nu esistă în statŭ nicĭ o instituțiune nicĭ unŭ sistemŭ de guvernare, care sĕ fiă scosŭ din cerculŭ liberei discuțiunĭ sĕu critice. Și din acestŭ punctŭ de vedere, de partidă, de diferința de vederĭ, potŭ sĕ se nască controverse mai micĭ sĕu mai marĭ; ba chiar simțemêntulŭ moralŭ se póte consterna. Dêr într'unŭ statŭ, care se fălesce cu libertatea presei, a cuvêntului, a se pedepsi o asemenea critică nu este iertatŭ; căcĭ la din contră puterea guvernului ar deveni inviolabilă, și din punctŭ de vedere alŭ puterii de statŭ viéța constituțională ar consta:

*a)* din datorința cetățeniloră a *contribui cu sânge și banĭ*.

*b)* din dreptulŭ cetățeniloră *a tăce și a suferi*.

După cum amŭ arătatŭ, Domniloră jurațĭ, în articulii încriminațĭ nu se agravéză națiunea maghiară cu amintirea nedreptățilorŭ contra națiunei române și a naționalitățilorŭ. Autorulŭ articuleloră, încă nu are și nicĭ nu a avutŭ ură în contra națiunei maghiare și decă elŭ, precum însușĭ aicĭ de față a mărturisit'o, nu are ură contra națiunei maghiare, nu póte sĕ aibă nicĭ o basă acea parte a acusațiunei „că autorulŭ a voitŭ sĕ ațîțe partea mai ușoră de sedusŭ a poporului română la ură contra națiunei maghiare.“

Și se vede că D-lŭ procurorŭ pune deosebitŭ pondŭ pe acea parte a poporului românŭ, care e mai ușorŭ de sedusŭ. Eu credŭ, că d-lŭ procurorŭ a înțeles — sub partea cea mai ușor de sedusŭ a poporului românŭ, partea mai puținŭ civilisată, — pe „plugarii românĭ.“ Dêr, D-lorŭ jurațĭ, D-vóstre nu trebue sĕ vĕ dovedescŭ, căcĭ din propria esperiență, trăindŭ în mijloculŭ poporului românŭ, scițĭ, că clasa mai puținŭ cultă — plugarii românĭ, nu înțelegŭ limba germană și nu sciu ceti germănesce. Vĕ întrebŭ acum cum vețĭ crede D-lui procurorŭ, că tocmai clasa cea mai neculta, „plugarulŭ românŭ“, sub care D-lŭ procurorŭ înțelege „partea cea mai ușoră de sedusŭ“ a poporului românŭ, este cu putință a-o seduce la ură într'o limbă pe care nu o înțelege, și prin fóia „Romänische Revue“, pe care plugarii românĭ nu o potŭ ceti? Afară de acéstă imposibilitate, pe care D-lŭ procurorŭ o cere dela D-vóstră ca sĕ o admitețĭ primindŭ propunerea sa — mai devine posițiunea D-vóstre critică și pentru aceea că „autorulŭ nu sémte ură contra națiunei maghiare; în articulii încriminațĭ nu e vorba de ură contra națiunei maghiare, vr'o faptă rea démnă de ură orĭ tendință ostilă față cu naționalitățĭ din partea națiunei maghiare nu se cuprinde în acei articolĭ, éră poporulŭ românŭ nu a manifestatŭ nicĭ o ură contra națiunei maghiare în urma acestorŭ articolĭ.

Și totuțĭ d-lŭ procurorŭ cugetă a fi aflatŭ aceea „ură“ și dela d-vóstră, d-lor jurațĭ, ca dela Ungurĭ — membri ai națiunei maghiare, — cere d-lŭ procurorŭ sĕ arătațĭ prin verdictulŭ d-vóstrĕ, că esistă aceea „ură“ la Românĭ față cu națiunea maghiară — despre care ură însĕ nicĭ autorulŭ, nicĭ articulii încriminațĭ, nicĭ poporulŭ românŭ nu a datŭ nicĭ unŭ semnŭ.

Și pe ce basă o cere acéstă d-lŭ procurorŭ? D-lŭ procurorŭ are două motive, după a mea părere, unulŭ mai slab de câtŭ celălaltŭ. Sĕ le vedemŭ:

1) Cumcă Românii suntŭ oprițĭ cu puterea (forța brutală) dela esercitarea drepturilorŭ lorŭ? Cine-i opresce? In articulŭ se dice „guvernulŭ și sistemulŭ lui de guvernare“ — dêr d-lŭ procurorŭ acésta nu o spune, voesce însĕ sĕ se subînțelégă națiunea maghiară, căcĭ nu mai așa póte susține acusarea și citéză rĕu; de aceea amŭ sĕ rectificŭ, că cuvêntulŭ din articululŭ I „erőszakkal“, cu puterea nu se află, și peste totŭ reproducerea articulului e schimbată, ce are fórte mare influință asupra înțelesului și ca sĕ probezŭ acésta expunŭ textulŭ articulului în traducere fidelă, care sună: Cumcă naționalitățile suntŭ scóse din tóte acele terene, unde au putută sĕ se lupte cu mijlóce legale pentru interesele sale. (Dass mann die Nationalitäten von allen den Feldern verdrängt hat, wo sie mit gesetzlichen Mittel für Ihre Interessen kämpfen können).

Cumcă aceste cuvinte n'au înțelesul citatului d-lui procurorŭ și cumcă nu e vorba de „erőszak“ nu mai am lipsă sĕ esplicŭ; éră cum că „Românii suntŭ scoșĭ de pe tóte terenele, unde arŭ putea sĕ se lupte pentru interesele lorŭ cu arme legale“ vĭ-o dovedescŭ cu orĭ și 'care terenŭ alŭ vieții publice.

Voițĭ probe? poftițĭ. Din dieta țĕrii d. e. nu suntemŭ óre scoșĭ afară? Ca sĕ mĭ-o dovedițĭ numĕrați-mĭ, cățĭ Românĭ avemŭ noi acolo? și apoi mĕ rogŭ facețĭ o asemĕnare între dieta din 1848 sĕu cea din 1861, 1867 și cu dieta din 1887—1888, resultatulŭ sistemului guvernului actualŭ — și pe orĭ și cine trebue sĕ-lŭ prindă mirarea, că în dieta din 1848, fără Transilvania, am avutŭ mai mulțĭ Românĭ acolo, decâtŭ în 1887—88 De causă nu mĕ întrebațĭ, căcĭ ca patriot de presentŭ mĕ rușinezŭ a vi le spune și sciu, că nicĭ d-vóstre nu ațĭ așteptatŭ publicarea *„scrisoriloră comițiloră supremĭ din comitatele Somogy și Timișóra“*, ca sĕ cunóscețĭ modulŭ și căile compromițĕtóre, cum se pătéză libertatea alegerilorŭ și cum se scotŭ *„naționaliștii din dietă“* prin sistemulŭ guvernului actualŭ; ca și acum cu autorulŭ articulului, așa și d-vóstră le scițĭ tóte acestea din propria esperiență tristă. Și precum stămŭ în dietă, așa stămŭ în tóte ramurile vieții publice și cumcă acésta e numai meritulŭ guvernului actualŭ și a sistemului sĕu, totŭ cu acésta asemĕnare a trecutului cu presentulŭ o adeverésŭ: la 1861—67 amŭ avutŭ 4 comițĭ supremĭ fără Transilvania, adĭ nicĭ unulŭ cu Transilvania cu totŭ; la 1861—67 amŭ avutŭ 9 judĭ la Curiă fără Transilvania, adĭ numai unulŭ cu Transilvania cu totŭ; la administrația bunurilorŭ statului nicĭ unŭ românŭ nu avemŭ și totŭ astfelŭ pe tóte terenele cu 90% mai puținŭ de câtŭ înaintea sistemei domnitóre.

(Va urma).

## SCIRILE ȘILEI.

Erăși ne sosesce veste tristă dela *Blașiu*. Vrednicul canonicŭ **Ioanŭ Antonelli** a încetatŭ din viéță Lunĭ în 3 Septemvre n. Perderea acésta durerósă nĭ-o aduce la cunoscință Veneratulŭ Capitlu alŭ catedralei din Blașiu. Despre activitatea fructiferă în timpŭ de 31 anĭ ai preoției sale vomŭ vorbi în specialŭ. Fiă-i țĕrina ușoră și memoria neuitată!

* * *

Inmormêntarea correctorului și a profesorului dela gimnasiulŭ românŭ de aici, Dr. *Nicolae Popŭ*, s'a făcutŭ Duminecă după amédŭ asistândŭ unŭ publicŭ fórte numerosŭ. Multe cununĭ împodobiau carulŭ funebru, dintre carĭ notămŭ cununa Eforiei și a Reuniunei femeilorŭ române. Corpulŭ profesoralŭ a decisŭ ca banii adunațĭ pentru cunună sĕ-i destineze pentru unŭ scopŭ de binefacere școlarŭ. In biserică a căntatŭ corulŭ dirigeatŭ de profesorulŭ de musică d-lŭ Nicolae Popovicĭ, care spre bucuria nóstră s'a reînsănĕtoșatŭ. După terminarea serviciului funebru, a ținutŭ de pe amvonŭ părintele *Vasile Voina* o frumósă cuvêntare în memoria rĕposatului. După dênsulŭ, d-lŭ directorŭ gimnasialŭ Stefanŭ Iosifŭ a rostitŭ unŭ discursŭ mai lungŭ, în care a arătatŭ în specialŭ stăruințele și faptele rĕposatului sĕu colegŭ. Pe fețele tuturorŭ asistențilorŭ se vedea întipărită o adêncă întristare pentru perderea acestui harnicŭ și inteligentŭ bărbatŭ.

* * *

Comitetulŭ *Reuniunei femeilorŭ române* din Brașovŭ a alesŭ în ședința sa dela 23 Aug. (4 Sept.) a. c. pe d-lŭ profesorŭ *Lazarŭ Nastasi* ca secretarŭ alŭ sĕu pe restulŭ timpului câtŭ va mai funcționa acestŭ comitetŭ.

* * *

*Petrecerea cu danță a studențilorŭ universitari românĭ din Brașovŭ* se va ține Sâmbătă, în 27 Aug. (8 Sept. st. n. în sala Hotelului Nr. 1. Scimŭ că acéstă petrecere se dă în scopŭ filantropicŭ; sperămŭ decĭ, că publiculŭ românŭ brașovénŭ și de astă dată va da importanța cuvenită studențilorŭ noștri universitarĭ, mai alesŭ când aceștia au în vedere scopurĭ filantropice.

* * *

Aflămŭ că *culegĕtorii-tipografi* din Brașovŭ vorŭ arangia în curêndŭ *o petrecere cu danță* în favórea secțiunei culturale a Societății lorŭ. Acésta va fi prima petrecere aranjată de tipografii din locŭ, căreia îi dorimŭ celŭ mai bunŭ succesŭ, ce nu ne îndoimŭ că-lŭ va și ave.

* * *

D-lŭ *Petru cav. Scipione*, proprietarŭ în Câmpenĭ, a dăruitŭ pe séma museului numismaticŭ alŭ gimnasiului din Blașŭ *trei numĭ de aurŭ*: unulŭ cu inscripțiunea „Franciscu I Austriae imperatorŭ 1830“, în valóre de 4 galbenĭ; altulŭ cu inscripțiunea „Maria Theresia 1764“, în valóre de 2 francĭ, și alŭ treilea: „République française, 1849“, în valóre de 20 francĭ.

* * *

Dlŭ *Hăjdĕu* va pleca în curênd la Stockholm, spre a lua parte la *congresulŭ orientaliștilorŭ*, ce se va ține în luna Septemvre. Pentru a 7-a óră d-lŭ Hăjdĕu ia parte la acestŭ congresŭ.

* * *

*Pentru înlesnirea culturei naționale a Româniloră din Basarabia*, și în deosebĭ pentru a ajuta la învĕțătură pe tinerii românĭ originarĭ din acea parte, s'a înființatŭ la an. 1885 Societatea „Prutulŭ“ în Galațĭ. Până astădĭ societatea posede unŭ prea micŭ capitalŭ, de-abia întrece peste 1600 lei, căcĭ cotisația e numai 1 leu pe lună, ér numĕrulŭ membrilorŭ prea restrânsŭ. Din asta causă, după cum comunică diarulŭ „Posta“, societatea n'a putută destina până acum decâtŭ câte 300 lei pe anŭ pentru ajutorarea copiilorŭ românĭ din Basarabia. — Ar fi fórte de doritŭ, că asemenĭ societățĭ nobile și românescĭ sĕ fiă câtŭ mai bine sprijinite!

* * *

Dlŭ. *W. Hegel*, sculptorŭ din Parisŭ, care a făcutŭ *statua lui Mironŭ Costină*, a sositŭ în Bucurescĭ. D-sa va espune în sala noului Ateneu, în timpŭ de trei dile, statua cu bas-reliefurile ei. Deschiderea acestei esposițiunĭ se va face printr'o serbare. Cu acéstă ocasiune se vorŭ vinde 300 autografurĭ de autorĭ vechĭ și noi, românĭ, francesĭ, germanĭ etc., în folosulŭ fondului statuei. Îndată ce ea va termina esposițiunea acestei statue, că va fi espediată la Iașĭ, unde se va face *inaugurarea la 14 (26) Septemvre.*

* * *

Foile semioficióse din Berlinŭ aducŭ scirea, că principele Birmarck vré sĕ separeze ministerulŭ de esterne de cătră oficiulŭ de cancelarŭ, ér conducerea armatei și a marinei vré s'o unéscă cu ministerulŭ de Landwehr. După o telegramă ce-o primesce diarulŭ „Post“, cercurile influente se și ocupă seriosŭ cu schimbările aceste.

* * *

Conflictulŭ dintre *Portugalia* și *Marocco* este în ajunŭ a isbucni. Sultanulŭ de Marocco reîntorcêndu-se victoriosŭ din luptele, ce le-a avutŭ cu revoluționarii, nu vré sĕ sciă nimicŭ de cererile de satisfacția ale Portugaliei, pentru că elŭ a atăcatŭ barcele de pescuitŭ portugeze la Larache. Trimisulŭ marinei portugese cere cu stăruință desarmarea căpitanului portului din Larache și estrădarea subguvernatorului. Mai departe despăgubirea pescarilorŭ și 21 împușcăturĭ de tunŭ dreptŭ paradă înaintea stégului portugesŭ. A sositŭ și bateria portugesă numită

---

Rușii când cerŭ Principatele, decă nu pe acéstă pretinsă intimitate care separă pe Românĭ de Turcĭ și care face din posesiunea Principatelorŭ o adevĕrată causă de slăbiciune pentru Turcia?

E datoria nóstră sĕ dejudecăm aceste proiecte perfide și este interesulŭ s. Pórte de-a ne ajutora din tóte puterile spre a face cunoscute noi înșine dorințele nóstre la Parisŭ, Londra, Frankfurt, Viena. Berlinŭ etc., dêr și Rusia este aci spre a ne învrășbi cu protectorii noștri naturalĭ. Ea deșteptă neîncrederea Turcilorŭ asupra țintei demersurilorŭ nóstre; ea face a se crede, că noi căutămŭ a ne rupe completŭ s. Pórtă, că ceremŭ ca Austria sĕ ne încorporeze statelorŭ sale, și Dumnedeu mai scie ce!

Față cu tóte acestea esistă unŭ remediu excelentŭ, acela de-a lucra sub ochii și prin consiliulŭ chiarŭ alŭ trimișilorŭ s. Porțĭ. de a nu face nicĭ unŭ demersŭ care sĕ nu fiă cunoscutŭ de ei. Câtŭ pentru mine, de ar fi chiar nisce demersurĭ, care arŭ putea se apară suspecte s. Porțĭ, eu le voiu comunica cu cea mai mare franchețǎ ambasadorilorŭ turcĭ când voiu simți că ambasadorii înțelegŭ interesele adevĕrate ale s. Porțĭ.

Se suspiționeză de pildă relațiunile nóstre cu Austria: în privința acésta eu voiu dice adresându-mĕ cătră Turcii inteligențĭ: Sunteți sigurĭ, că articulii carĭ aparŭ în foile germane nu suntŭ fabricațĭ de Rușĭ, spre a arunca discordia între noi? Nu simțițĭ voi de altă parte, că avemŭ necesitate de sprijinulŭ diplomaticŭ alŭ Austriei? De ce sĕ avemŭ neîncredere în Austria? N'are ea față cu Rusia aceleașĭ interese de conservare ca si Pórta? Vĕ e témă póte de veleitățile ei de a cuceri Principatele moldo-malache? Dêr nu scițĭ, că decă esistă o antipatiă marcantă între popore, acésta este între popórele de origine latină și cele de origine germană? De ce sĕ presupunețĭ dêr, că noi amŭ voi sĕ devenimŭ odată una cu Germanii? Nu simtŭ óre Turcii inteligențĭ, că redușĭ fiindŭ a cere sprijinulŭ diplomaticŭ alŭ Austriei fără de care nu vomŭ pute ave pe celŭ alŭ Franciei și alŭ Engliterei, suntemŭ obligațĭ de a tăce asupra multorŭ pretențiunĭ atinse în jurnalele germane, de a nu ridica nicĭ o vóce de protestare și de a lingușĭ chiar aceste dulcĭ speranțe ale Austriei, bine asigurațĭ diainte, că Austria nicĭodată nu ne va pute înghiți, pe câtŭ vomŭ ave pe Turcĭ pentru noi.

(Finea va urma).

„Bengö“ în Tanger, ca sĕ dea sprijinŭ pretensiunilorŭ portugese.

## Independența Boemiei.

Nisuințele Cehilorŭ spre independință se manifestă după cum se vede, totŭ cu mai mare energiă. In adunarea tinerilorŭ Cehĭ ținută în Pichelg, la care au luatŭ parte peste 4000 de persóne, *Gregr*, conducĕtorulŭ partidei, între aplause sgomotóse și nesfîrșite a dișŭ: Cehii neapĕratŭ trebue sĕ ajungă la o stare de independență, cum e a Ungariei. Țerile corónei lui Venczel suntŭ nedespărțibile! Impĕratulŭ, cu ocasiunea încoronărei sale ca rege alŭ Cehilorŭ, vaintări drepturile nóstre. In statulŭ cehicŭ, fără îndoélă că limba cehică trebue sĕ fiă cea dintâiu. Cine voesce sĕ trăiéscă între noi și cu noi, trebue se învețe limba cehică. Adunărei ținuturilorŭ cehice 'i trebue unŭ astfelŭ de cercŭ de influință, încâtŭ tóte cestiunile interne referitóre la noi, noi sĕ le discutămŭ și ducemŭ îndeplinire, fără de nicĭ o ingerință a celorŭ din Viena séu din alte părțĭ a monarchiei. Décă nu suntemŭ copțĭ destulŭ, e vina deputațilorŭ noștri, carĭ nu s'au sciutŭ folosi de ocasiunile binevenite pe timpulŭ când erau la guvenŭ Belcredi, Patocki, Hohenvart și chiar și la începutulŭ regimului Taaffe, ceea ce n'au făcut'o Ungurii, fiindcă ei s'au folositŭ de momentele binevenite prin conducĕtorii lorŭ. —

## M-me Adam și Bismark.

M-me *Adam* redactórea revistei „*Nouvelle Revue*“, continuă descoperirile sale. Ea desminte formalŭ, cu documentele dela întrevederea din Stettin, afirmările diarului „Norddeutsche Allg. Zeitung“, că Țarulŭ n'ar fi refusatŭ bĕtrânului împĕratŭ Wilhelm de a-lŭ visita la manevrele din Stettin. Articululŭ revistei francese declară, că politica principelui Bismark s'a schimbatŭ tocmai din minutulŭ când Țarulŭ n'a voitŭ sĕ mérgă în Stettin și totodată întăresce, că Țarulŭ de aceea a refusatŭ învitarea, fiindŭ că i-a venitŭ la cunoscință corespondența secretă dintre Bismark și principele Ferdinand de Coburg.

După descoperirile ce le face „Nouvelle Revue“ politica lui Bismark în Orientŭ nu i-ar fi convenitŭ bĕtrânului Wilhelm, totodată descopere și descrie istoriculŭ notițelorŭ principelui Reuss și împărtășesce cetitorilorŭ sĕi în estrasŭ rescriptulŭ secretŭ alŭ lui Bismark cătră Ferdinand de Coburg. In acesta se cuprindŭ următórele: „Nu potŭ sĕ dau Alteței tale nicĭ unŭ sfatŭ. Germania oficiósă nu-Ți recomandă ca sĕ ocupĭ tronulŭ bulgarŭ, dér Germania în inima sa, (intimement) 'Ți aprobă pasulŭ acesta.“

Afară de acestea M-me *Adam* mai împărtășesce scrisórea principelui Ferdinand cătră *Contesa de Flandria* în care domnitorulŭ Bulgariei dice: că e silitŭ sĕ desmintă documentele, fiindŭ că ilŭ amenință cu rĕsboiu și că singura causă a tăcerei sale este, că nu voesce sĕ-șĭ piérdă interesulŭ ce-lŭ are Bismark față cu elŭ.

Din scrisórea acésta apare lămuritŭ că Ferdinand de Coburg fără îndoială a primitŭ tronulŭ bulgarŭ numai la asigurările secrete ale lui Bismark.

Principele mai repetă în scrisórea sa, că tóte documentele negate suntŭ adevĕrate. Cuvintele cu care încheie elŭ scrisórea suntŭ următórele: „Sunt nevoitŭ sĕ combatŭ faptele; tăcerea mea mincinósă este interesulŭ lui Bismark“. Articolulŭ din „Nouvelle Revue“, ce cuprinde optŭ pagine, ca încheiere mai spune că în ce modŭ a fostŭ incunoscĭințatŭ Țarulŭ despre tóte astea și cum a refusatŭ învitarea la întrevederea din Stettin.

## Situațiunea în Bulgaria.

Cu privire la starea lucrurilorŭ în Bulgaria, „Staaten Correspondenz“ primesce din Sofia următórea corespondență:

Guvernulŭ póte compta cu tótă siguranța pe devotamentulŭ și sprijinulŭ funcționarilorŭ actualĭ, pentru că interesulŭ acestora este ca sĕ contribue la consolidarea regimului; nu-i vorbă, și sporirea salarului și acordarea de decorațiunĭ constitue unŭ factorŭ însemnatŭ.

Populațiunea rurală, care este 90% din întréga populațiune a Bulgariei, în maioritatea ei covĕrșitóre are sentimente rusescĭ, dér în ce privesce viéța publică este multŭ mai apatică decâtŭ sĕ-șĭ mai bată capulŭ ca sĕ judece afacerile publice după buna lorŭ chibzuială.

Alegerea cade asupra persónei, pe care a recomandat'o prefectulŭ și astfelŭ de obiceiu maioritatea în Sobraniă este a partidei, care se află din întâmplare la cârmă.

In Sobrania actuală se găsescŭ deputațĭ, carĭ au votatŭ pentru lovitura de statŭ a lui Battenberg, pentru schimbarea și restabilirea Constituțiunei, pentru și contra generalilorŭ rușĭ, pentru Caraveloff, Zankoff, Naciovicĭ, Climent și contra acestora. Acum ei mergŭ strună cu Stambuloff, pentru ca la cea dintâiu ocasiune sĕ agiteză contra lui.

Burgesimea se interesézá, ce-i dreptŭ, pentru viéța publică, dér în acelașŭ timpŭ își vede și de interesele sale. Ea este cam sătulă de starea actuală a lucrurilorŭ și s'ar supune de sigurŭ acelei puterĭ, care ar aduce în țéră stabilitate, regulă, înflorirea comerciului și a industriei.

O ințelegere cu Rusia cu condițiunea ca independința țerei sĕ rĕmână neatinsă, ar dori-o tóte partidele din țéră și o asemenea ințelegere ar putea sĕ înlăture imediatŭ crisa actuală și astfelŭ să se facă unŭ însemnatŭ serviciu Europei.

## NECROLOGŬ.

Capitululŭ Catedralei metropolitane gr. cat. din Blașiu cu adâncă durere aduce la cunoscință încetarea din viéță a iubitului Confrate

**Ioanŭ Antonelli,**

*Canonicŭ Primiceriu séu Cantorŭ alŭ Bisericei catedrale metropolitane din Blașiu, Asesorŭ alŭ tribunalului matrimonialŭ de a II-a instanță pentru diecesele sufragane, membru alŭ Esactoratului și alŭ comisiunei scolastice archidiecesane, decoratŭ cu cruce de argintŭ, cu coronă pentru merite și cu ordulŭ rusescŭ alŭ S. Anne cl. III, asesorŭ alŭ Sântului Scaunŭ Metropolitanŭ,*

care în urma unei paralisie prin mórte repentină Lunĭ în 3 Septemvre st. n. 1888 la $10^1/_2$ óre nóptea și-a datŭ blândulŭ sĕu sufletŭ în mânile Creatorului în alŭ 61-lea anŭ alŭ vieței, alŭ 31-lea alŭ preoției.

Rĕmășițele-i pământescĭ se vorŭ înmormânta după ritulŭ Sântei Bisericĭ greco-catolice Miercurĭ în 5 Septemvre 1888 la 3 óre după amédĭ în cimitirulŭ bisericei parochiale.

Blașiu, 4 Septemvre 1888.

Fiă-i memoria binecuvĕntată!

## Intêmplărĭ diferite.

**Omŭ turbatŭ.** Unulŭ din țĕranii din România, mușcațĭ de lupulŭ turbatŭ în județulŭ Putna, a muritŭ Sâmbătă de turbare, în spitalulŭ Brâncovenescŭ din Bucurescĭ. „Democrația“ scrie, că Vinerĭ diminéța acestŭ țĕranŭ a începutŭ a avé simptome de turbare. D-lŭ dr. Babeșŭ a dispusŭ îndată a se lega în cămașa de forță. Elŭ avea uitătura spăimântătóre, țipa, urla ca lupii, ca cânii, și căuta a mușca. După 24 óre de chinurĭ a muritŭ.

**Jertfele bureților.** La 11 Augustŭ a. c. o femeiă din orașulŭ Dorohoiu, în România, prepărândŭ bucate din nisce bureți otrăvicioșĭ ce au fostŭ găsițĭ în grădina caselorŭ sale, în nisce cânepă, și mâncândŭ dintr'ênșii numita femeiă, în etate de 45 anĭ, soțulŭ ei de 48 anĭ cu 5 copii de câte 2, 6, 10, 15 și 18 anĭ, împreună cu 2 femeĭ una de 38 anĭ și alta de 40, din dĭua de când au mâncatŭ bureții s'au bolnăvitŭ toțĭ aceștĭ 9 indivĭdĭ și până la 15 Augustŭ, cu tóte căutările făcute de medicŭ, au încetatŭ din viéță 8 din ei, rămânêndŭ în viéță încă unulŭ, capulŭ familiei, care se află bolnavŭ în căutare la spitalulŭ de acolo.

## Insciințare.

Inmatricularea scolarilorŭ pentru anulŭ scolasticŭ 1888/9 la scólele medii gr. or. din Brașovŭ se va face în 29, 30 și 31 Augustŭ, 1888 st. v. dela 8—12 óre a. m. în cancelaria subscrisei direcțiunĭ, ér în 1 Septemvre la 9 óre se va tiné festivitatea de începerea anului scolasticŭ în sala cea mare a institutului. Esamenele de primire și de emendare se facŭ în dilele amintite dela 3—5 óre p. m.

Scolarii, carĭ vinŭ dela alte institute, vorŭ produce testimoniu scolasticŭ, de botezŭ, de vaccinatŭ și revaccinatŭ, precum și toțĭ scolarii, carĭ voescŭ a fi primițĭ în clasa I gimn. séu clasa I reală.

Acei scolarĭ, carĭ nu s'arŭ presenta la înmatriculare în dilele fixate, se vorŭ primi numai décă vorŭ produce unŭ testimoniu valabilŭ, că au fostŭ împiedecațĭ prin morburĭ séu altă forță majoră.

In clasa I gimn. vorŭ fi primițĭ pe basa legii și a ordinațiunilorŭ ulterióre numai 60 de scolarĭ și anume: Mai ântêiu cei din Brașovŭ; apoi din ținutulŭ Brașovului; și în fine din alte ținuturĭ.

Părinții, tutorii séu îngrijitorii se facŭ atențĭ la acéstă disposițiune, căcĭ completându-se numĕrulŭ de 60 în clasa I gimnasială, preste acesta nu mai potŭ fi primițĭ alțĭ scolarĭ.

Scolarii, carĭ vinŭ dela alte institute de orĭce categoriă potŭ fi supușĭ unui esamenŭ de primire. Acei scolarĭ, carĭ se primescŭ mai ântêiu în institutŭ, cu escepțiunea scolarilorŭ dela scóla normală gr. or. română din Brașovŭ, plătescŭ taxa de primire 2 fl. v. a. Didactrulŭ este la gimnasiulŭ inferiorŭ și scóla reală inferióră pentru gr. or. și gr. cat. 6 fl. 30 cr.; la gimnasiu superiorŭ și la scóla comercială e 10 fl. 50 cr. Cei de alte confesiunĭ plătescŭ didactrulŭ împătritŭ.

Se eliberéză de didactru scolarii, carĭ dovedescŭ sĕrăcia lorŭ cu atestatŭ de paupertate dela primăria respectivă subscrisŭ de parochulŭ loculuĭ, avêndŭ în studii calculŭ generalŭ: Bine, ér purtarea morală celŭ puținŭ corĕspundĕtóre legilorŭ scolastice.

*Brașovŭ*, 18 Augustŭ 1888.

*Direcțiunea scólelorŭ medii gr. or. române.*

## Anunciu.

Se face cunoscutŭ celorŭ ce li-se cuvine a sci, cumcă la pedelulŭ scólelorŭ centrale gr. or. române se află depuse spre vêndare esemplare din instrucțiunea pentru gazde — care se vêndŭ dimpreună cu reversulŭ, ce au a-lŭ subscrie gazdele, carĭ ținŭ scolarĭ dela scólele medii în cuartirŭ orĭ costŭ, à 10 cr. v. a. esemplarulŭ.

Brașovŭ, în 22 Aug. (3 Sep.) 1888.

*Direcțiunea scólelorŭ medii gr. or. rom.*

## Insciințare.

Duminecă în 28 Augustŭ v. (9 Sept. n.) a. c. la 3 óre p. m. se va ține în edificiulŭ gimnasiului românŭ din locŭ *adunarea generală* a despărțĕmentului I. alŭ „Associațiunei transilvane pentru literetura română și cultura poporului românŭ“, cu următorulŭ programŭ:

1). Deschiderea adunării de cătră presidiu.

2). Raportulŭ comitetului despre activitatea sa în decursulŭ espiratŭ și despre starea cassei despărțĕmêntului.

3). Alegerea unei comisiunĭ pentru înscrierea membrilorŭ noi.

4). Alegerea unei comisiunĭ pentru censurarea raportului comitetului și a socotelilorŭ.

5). Cetirea disertațiunilorŭ, ce se vorŭ presenta.

6). Raportele comissiunilorŭ din punctele 3. și 4.

7). Discutarea propunerilorŭ eventuale.

8). Alegerea unui nou comitetŭ pentru trieniulŭ următorŭ.

9). Ficsarea locului pentru adunarea generală viitóre.

La acéstă adunare (din 28 Augustŭ v. a. c.) se învită toțĭ membri și binevoitorii „Associațiunei.“

In numele comitetului despărțĕmêntului I.

Ioanŭ Petricŭ, directorŭ. Andreiu Brseanu, actuarŭ.

## SCIRĬ TELEGRAFICE.

**Viena**, 5 Septemvre. In cercurile competente nu se scie nimica privitorŭ la scirea despre o contra visită a Maiestății Sale la Roma.

**Berlinŭ**, 5 Septemvre. Sora împĕratului Wilhelm, Sofia, s'a logoditŭ cu prințulŭ de coronă alŭ Greciei.

## Cununiă.

D-lŭ *Virgiliu P. Popescu*, profesorŭ în Ploescĭ, s'a cununatŭ Dumineca trecută, 21 Augustŭ v. c., cu d-șóra *Florica V. Stefănescu*, profesóră.

D-lŭ *Basiliu Munteanŭ* alias *Oprea*, învĕțătorŭ în Bacĭfalău (Săcele), își va serba cununia cu d-șóra *Alexandrina G. Ciupală* din Bacĭfalău, Duminecă în 28 Augustŭ v. c. în biserica din Bacĭfalău.

Felicitările nóstre!

## DIVERSE.

**Planŭ de căsătoriă.** „Figaro“ din Parisŭ aduce scirea unui sensaționalŭ planŭ de căsătoriă. După numita fóiă principesa Clementina de Coburg stăruesce cu tótă hotărîrea ca fiulŭ ei celŭ mai tênĕrŭ, adecă principele Ferdinandŭ alŭ Bulgariei, sĕ ia în căsătoriă pe Luisa principesa de Parma, fata prințului Robert de Parma și totodată moștenitórea contelui Chambord. Princesa de presentŭ e în vêrstă de 19 anĭ și fără îndoiélă că nu peste multă vreme va fi posesóra unei marĭ avuții, deși mai are șése surorĭ și trei frațĭ.

### Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 4 Septemvre st. n. 1888

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Bancnote românescĭ | Cump. | 9.40 | Vênd. | 9.42 |
| Argintŭ românescŭ . | „ | 9.33 | „ | 9.35 |
| Napoleon-d'orĭ . . . | „ | 9.71 | „ | 9.72 |
| Lire turcescĭ . . . | „ | 11.— | „ | 11.05 |
| Imperialĭ . . . . . . | „ | 10.— | „ | 10.05 |
| Galbinĭ . . . . . . | „ | 5.72 | „ | 5.76 |
| Scris. fonc. „Albina“ 6% | „ | 101.— | „ | —.— |
| „ „ „ 5% | „ | 98.— | „ | 98.50 |
| Ruble rusescĭ . . . . | „ | 122.— | „ | 122.50 |
| Discontulŭ . . . . | $6^1/_2$—8% pe anŭ. | | | |

### Cursulŭ la bursa de Viena

din 3 Septemvre st. n. 1888.

| | |
|---|---|
| Renta de aurŭ 4% . . . . . . . . | 101.85 |
| Renta de hârtiă 5% . . . . . . . . | 91.75 |
| Imprumutulu căilorŭ ferate ungare . | 148.50 |
| Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . . | 98.20 |
| Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . . | —.— |
| Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . . | 114.50 |
| Bonurĭ rurale ungare . . . . . . | 104.75 |
| Bonurĭ cu clasa de sortare . . . . | 104.75 |
| Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ . . . | 104.75 |
| Bonurĭ cu cl. de sortare . . . . . | 104.50 |
| Bonurĭ rurale transilvane . . . . . | 104.40 |
| Bonurĭ croato-slavone . . . . . . . | 104.— |
| Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ . . . . . . . . . | 100.— |
| Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ | 129.50 |
| Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului . . . . . . . . | 125.75 |
| Renta de hârtiă austriacă . . . . | 82.95 |
| Renta de argintŭ austriacă . . . . | 83.— |
| Renta de aurŭ austriacă . . . . . | 111.80 |
| Losurĭ din 1860 . . . . . . . . | 139.75 |

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
**Dr. Aurel Mureșianu.**

Nru. 3317—1888. 23 M.

## PUBLICAȚIUNE.

Se aduce la cunoscință publică, cum că listele de evaluare, trimise acestui oficiu prin emisulŭ Domnului Inspectorŭ de dare ddto 21 Iulie a. c. No. 13553—1888, carĭ conținŭ partidele obligate la solvirea taxelorŭ pentru eliberarea din miliția pe anulŭ 1888 se află spre vedere la oficiulŭ de dare alŭ orașului din 7 până inclusive la 14 Septemvre dela 8 óre diminéța până la 12 óre la prândŭ, și dela 3 până la 5 óre după prândŭ.

Acele partide supuse taxelorŭ de miliția, carĭ se simtŭ îngreuuate în mĕsurarea acestorŭ taxe, îșĭ potŭ așterne subscrisului oficiolatŭ reclamările adresate către comitetulŭ administrativŭ, la casŭ décă petenții au fostŭ în anulŭ trecutŭ supușĭ acestei taxe, în decursŭ de 15 dile i. e. până incl. 22 Septemvre a. c., aceia însĕ, carĭ au fostŭ în anulŭ curentŭ pentru prima óră supușĭ taxei militare, în decursŭ de 15 dile din diua inducerei datorinței lorŭ în libelulŭ taxelorŭ militare. Sumele evaluate pentru taxele militare vorŭ decăde cu 1 Octomvre a. c. și suntŭ a se solvi deodată adecă în sumă deplină, până celŭ multŭ în 30 Noemvrie a. c. la cassa oficiului de dare orășenescŭ de aci, deórece începĕndŭ din 1 Decemvre a. c. taxele militare restante se vorŭ încasa pe cale execuțională. Pentru tóte părțile supuse taxelorŭ militare se provócă prin acésta a se presenta cu livretele lorŭ de taxele militare celŭ multŭ în 8 dile spre înscrierea datorinței pe anulŭ 1888 la oficiulŭ subsemnatŭ.

În fine se provócă în sensulŭ § 4 art. de lege IX din anulŭ 1883 acele părțile obligate a solvi taxe militare, carĭ dela conscripția taxelorŭ militare încóce șĭ-au schimbatŭ stăpânii (datarii de lucru) sĕ arate, fără amânare, o atare schimbare la acestŭ oficiu de dare.

Brașovŭ, în 3 Septemvre 1888.

**Oficiulŭ de dare alŭ orașului.**

---

## DE VÊNDARE.

Am onóre a face cunoscutŭ, că din causa strămutărei mele vĕndŭ în 13 l. c. din locuința mea, *Brașovulŭ-vechiu Nru 634*, următórele: *Doi cai, hamuri, o trăsură pe arcuri, o căruță, o sania și mobiliaru din casă.*

**Lanczy Gyula,**
comisarŭ de finance r. u.

142,1—1

---

## De vêndare

## 380 — 400

## carĕ fênŭ de fênațe

neplouatŭ, împreună cu **pășune pentru oi** la tómna și primă-véră.

## 40 — 50 măjĭ metrice pesce de baltă

mai cu sémă **crapĭ** în mărime dela 1—8 séu 9 chile. Diua pescuitului — ce va avé locŭ cam pe la finea lui Octomvre — se va face cunoscută celorŭ interesațĭ. Prețulŭ unei măjĭ metrice pesce, transportatŭ franco la gara din Șermășelŭ (Kis-Sármás) 40 fl.

A se adresa la subscrisulŭ

**Ludovicŭ Simonŭ**
proprietarŭ
**în Sângeorgiulŭ de Câmpia (p. ult. Uzdi-Szt. Péter)**
*(Comitatulŭ Clușiului.)*

138

---

Nru 102—1888
scol.

139,3—1

## CONCURSU.

Pentru ocuparea postului de alŭ 3-lea învĕțătorŭ la scóla confesională gr. cat. din Maierŭ, prin acésta se escrie concursŭ până în 20 Septemvre a. c. pre lângă salariu anualŭ de 200 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa acestŭ postŭ au de a-șĭ așterne suplicele lorŭ instruite cu documentele prescrise de legea scolastică până la terminulŭ prefiptŭ la presidiulŭ senatului scolasticŭ gr. cat. localŭ.

Dela senatulŭ scolasticŭ confes. gr. cat.

Maierŭ, în 30 Augustŭ 1888.

*Președintele:* **Basiliu Groze,** parochulŭ locului.

*Notariulŭ:* **Basiliu Tofanŭ,** învĕțătorŭ.

---

## Sosirea și plecarea trenurilorŭ și postelorŭ în Brașovŭ.

### I. Plecarea trenurilorŭ:

**1. Dela Brașovŭ la Pesta:**

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 10 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 10 minute diminéța.

**2. Dela Brașovŭ la Bucuresci:**

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéța.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amedĭ.

### II. Sosirea trenurilorŭ:

**1. Dela Pesta la Brașovŭ:**

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amedĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

**2. Dela Bucuresci la Brașovŭ:**

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amedĭ.
Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.

### A. Plecarea postelorŭ:

*a)* Dela Brașovŭ la *Reșnovŭ-Zernescĭ-Branŭ:* 12 óre 30 m. după amedĭ
*b)* „ „ „ *Zizinŭ:* 4 óre după amedĭ.
*c)* „ „ în *Sĕcuime* [S. Georgĭ]: 1 óră 30 minute nóptea.
*d)* „ „ la *Făgărașŭ:* 4 óre diminéța.
*e)* „ „ la *Săcele:* 4 óre diminéța.

---

No. 250—1888. 140,3—2

## CONCURSŬ.

Devenindŭ vacante următórele stipendii, și anume:

A. 1. Unŭ stipendiu de 60 fl. pe anŭ din fundațiunea „Marinovici“, pentru studențĭ de gimnasiu.
2. Unŭ stipendiu de 60 fl. pe anŭ din fundațiunea „Gallianā“, pentru studențĭ de gimnasiu.

Mai departe fiindŭ vacante:

B. 3. Unŭ ajutoriu de 20 fl. pe anŭ din fundațiunea „Tofaleană“, pentru tinerĭ descendențĭ din vre-o familiă de ale fostei comune „*Tofalĕu*“, carĭ ar voi sĕ învețe vre-o meserie óre-care.

4. 4 ajutóre a 25 fl. pe anŭ, menite pentru tinerĭ românĭ, carĭ voiescŭ a învĕța vre-o meserie, dér mai cu sémă: rotăria, lemnăria (bărdășia), făurăria, mĕsĕria (tĕmplăria), cismăria, pălărieria, curelăria, șelăria, mașinăria agricolă.

Prin acésta se escrie concursŭ.

Cererile au a se înainta *comitetului Associațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului românŭ în Sibiiu până la 30 Septemvre st. n. 1888.*

Cererile întrate mai târdiu nu se vorŭ considera.

Aspiranții la vre-unulŭ din stipendiile amintite sub A. 1—2, au sĕ acludă la suplicele lorŭ:

*a)* Carte de botezŭ în originalŭ séu în copie legalisată.
*b)* Testimoniu scolasticŭ de pe semestrulŭ alŭ II-lea alŭ anului scolarŭ premergĕtorŭ.
*c)* Atestatŭ de frecuentare dela direcțiunea institutului, în care cerceteză scóla de presentŭ.
*d)* Atestatŭ de paupertate séu de orfanŭ, décă concurentulŭ e orfanŭ.

Conformŭ literilorŭ fundaționale la obținerea stipendiului de sub 2., din fundațiunea „Gallianā“, *ceteris paribus* va avé preferință acela dintre concurențĭ, carele va dovedi că se trage din familia fundatorelui, și anume din familia „*Popŭ* și *Antonŭ*“.

Suplicanții la vre-unulŭ din ajutórele amintite sub B. 3—4 au sĕ presente următórele documente:

*a)* Atestatŭ de botezŭ în originalŭ séu în copiă legalisată.
*b)* Testimoniu scolasticŭ de celŭ puținŭ 4 clase elementare.
*c)* Contractulŭ încheiatŭ cu măestrulŭ, conformŭ §-lui 61 alŭ legei industriale (art. de lege XVII din 1884), în originalŭ séu în copiă legalisată, și o adeverință dela măestru despre succesulŭ cu care lucră.
*d)* Atestatŭ de moralitate dela autoritatea competentă locală.
*e)* Adeverință dela părințĭ séu tutorĭ, că suntŭ decișĭ a lăsa pe fiii séu pupilii lorŭ la învĕțătură până se vorŭ perfecționa pe deplinŭ.

Din ședința comitetului Associațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului românŭ, ținută la Sibiiu în 21 Augustŭ 1888.

**G. Barițiu,** președinte.

**Dr. Ioanŭ Crișianŭ,** secretariu II alŭ Assoc.

---

# REPAT!

# APA MINERALĂ
de
# „REPAT“

REPAT! REPAT!

introdusă numai de scurtŭ timpŭ în comerțŭ, în urma **cualitățilorŭ ei superióre** precum și a **gustului escelentŭ** este deja în generalŭ recunoscută și plăcută.

Se află totdeauna próspetă în cele mai multe băcănii, magazinurĭ de vinŭ, farmacii și restaurațiunĭ, precum și pentru cumpĕrărĭ en-gros la Depositul principalŭ

**G. GIESEL,**
Brașovŭ, Strada Teatrului Nr. 312.

130,12—3

# REPAT!

Tipografia A. MUREȘIANU Brașovŭ.